



Vlaams
Parlement

vergadering **C281 – BRU13**
zittingsjaar 2010-2011

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand

van 22 juni 2011

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de toekomst van de gemeentelijke basisschool De Letterbijter in Wezembeek-Oppem - 2185 (2010-2011)	3
Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de Buitenspeeldag in Sint-Lambrechts-Woluwe - 2376 (2010-2011)	9
Vraag om uitleg van de heer Willy Segers tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de nieuwe VGC-invulling van natuureducatie - 2421 (2010-2011)	11
Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de belabberde Nederlandstalige communicatie door een aantal gemeentebesturen van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest - 2499 (2010-2011)	14

■

Voorzitter: de heer Mark Demesmaecker

Vraag om uitleg van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de toekomst van de gemeentelijke basisschool De Letterbijter in Wezembeek-Oppem - 2185 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Voorzitter, minister, collega's, mijn vraag dateert al van 18 mei maar is nog altijd actueel. Op 11 mei heeft minister Smet in de plenaire vergadering gezegd dat minister Bourgeois en hijzelf een 'proactieve' beslissing hebben genomen over de toekomst van het Nederlandstalig basisonderwijs in Wezembeek-Oppem. Minister Smet zei toen dat de Nederlandstalige gemeentelijke basisschool met 47 leerlingen beneden de rationalisatienormen is gevallen en nog maar één jaar kan worden gesubsidieerd. Volgens minister Smet heeft hij samen met zijn collega Bourgeois aan het GO!-onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap gevraagd in de mogelijkheid te voorzien om een basisschool van het gemeenschapsonderwijs op te richten in Wezembeek-Oppem, en dit op een nieuwe locatie.

De directie, de leerkrachten, de ouders en het gemeentebestuur zeggen dat ze deze beslissing via de pers hebben moeten vernemen en dat hierbij geen overleg met hen is gepleegd. Ik heb twee weken geleden nog enkele mensen van Wezembeek-Oppem gesproken en ze weten nog altijd niet of het over een overname van De Letterbijter gaat dan wel of het een totaal nieuw initiatief is. Wat is de toekomst van De Letterbijter in een faciliteitengemeente? We weten dat de Franstaligen niet liever hebben dan dat de Nederlandstalige school zou verdwijnen in een faciliteitengemeente. Het zou de eerste Nederlandstalige gemeente zijn – want een faciliteitengemeente is een Nederlandstalige gemeente – waar er geen Nederlandstalig gemeentelijk onderwijs wordt ingericht.

Het gemeenschapsonderwijs had – maar minister Smet heeft daar afstand van genomen – meegedeeld dat het een 'meertaligheidsproject' zou worden als een primeur in het Nederlandstalig onderwijs. Minister Smet heeft toen gezegd dat de communicatie fout was en dat er geen decreta basis is voor meertalig onderwijs in het basisonderwijs, maar dat "hij niet tegen elke vorm van meertalig onderwijs is". Met zo'n antwoord kan men alle kanten uit. Hij voegde eraan toe dat "we het in de komende maanden zullen hebben over het talenbeleid in het onderwijs en dat op dat ogenblik het debat ten gronde kan worden gevoerd".

Ik maak geen deel uit van de commissie Onderwijs, maar ik weet dat daar over immersiescholen debatten worden gevoerd of aangekondigd. Het zou goed zijn dat de minister die bevoegd is voor de Vlaamse Rand, zijn mening geeft over een nieuw pedagogisch meertalig project op maat van de faciliteitengemeente zoals voorgesteld door het GO!.

De Letterbijter is een lokale zaak, maar er schuilt natuurlijk ook de problematiek van de faciliteitengemeenten achter, en onze houding inzake het talengebruik in het onderwijs. Daarom vond ik het nodig om een vraag te stellen aan de minister bevoegd voor de Vlaamse Rand. Minister Smet zegt dat het in overleg is gebeurd. Is dat zo? Wat is de toekomst van de school, want de ouders weten niet waar het naartoe zal gaan?

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Mevrouw Gwenny De Vroe: Voorzitter, minister, we hebben hier in de plenaire vergadering inderdaad al over gesproken. Toen de persmededelingen gepubliceerd waren, was ook ik erg verbaasd door de communicatie. We zijn allemaal uiteraard van mening dat er een Nederlandstalige school in Wezembeek-Oppem moet zijn, maar de manier van communicatie verbaasde ons, waardoor er onduidelijkheid is ontstaan bij de ouders maar ook bij de huidige verantwoordelijken van De Letterbijter.

Minister, er is toen gezegd dat er overleg moest komen met de huidige leerkrachten, de verantwoordelijken en de ouders van De Letterbijter. Ik wou informeren of u, eventueel samen met minister Smet, intussen al verdere gesprekken hebt gevoerd over dit nieuwe pedagogische project? Zo ja, met wie hebt u dat dan gedaan?

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Voorzitter, minister, ik wil me graag aansluiten bij de vraag van de heer Van Rompuy. Het is weliswaar een herneming van de actuele vraag in de plenaire vergadering.

Het minste wat men over dit dossier kan zeggen, is dat het enorm verwarrend is van in het begin al. De rol van de gemeente is op z'n minst dubieus te noemen, net zoals de rol en/of de communicatie van het gemeenschapsonderwijs. De gemeente zegt eerst dat men het pedagogisch project anders gaat invullen met in het achterhoofd natuurlijk dat de leerlingen dan weglopen, waardoor de school zal moeten sluiten.

Vervolgens was er de piste van het gemeenschapsonderwijs. De gemeente zei dat ze de school dan toch zou houden. Daarbovenop komt de bijzonder onduidelijke communicatie over het inrichten van het Nederlandstalig onderwijs en over de inhoud van het project. Minister, het zou goed zijn dat u enige klaarheid schept.

Toen de beslissing van het gemeentebestuur over De Letterbijter genomen is, hebben wij hier in de commissie vragen gesteld. Toen hebt u gezegd, minister, dat u daaraan niets kon doen omdat die beslissing volgens de regels van de kunst is genomen, en bovendien zijn gemeenten niet verplicht onderwijs in te richten. Dat is juist, maar ik vraag me af of er voor u geen andere piste was ten aanzien van het gemeentebestuur van Wezembeek-Oppem.

In de commissie Binnenlands Bestuur hebt u naar aanleiding van een ander dossier uiteengezet wat u als voogdijminister kunt toetsen en wat niet. Er is de wettigheidstoets, waarvan u zelfs een definitie hebt gegeven met het element 'goed bestuur'. Maar ook de opportuniteitstoets staat in het decreet. Het gaat over het algemeen belang, met andere woorden het belang dat het belang van de gemeente overschrijdt.

Het gemeentelijk belang wordt in dit geval overschreden omdat men de vraag moet stellen: wat met het Nederlandstalig onderwijs in die faciliteitengemeenten? Dat is meer dan een louter gemeentelijke aangelegenheid. Misschien had u via die piste wel kunnen optreden tegen dat initiële besluit van het gemeentebestuur van Wezembeek-Oppem.

Ik kijk uit naar uw antwoord, zodat vooral de betrokkenen weten waar ze aan toe zijn. Het schooljaar is voorbij en in september moet het opnieuw van start gaan. Het zou toch goed zijn dat er duidelijkheid is.

De voorzitter: Mevrouw De Vits heeft het woord.

Mevrouw Mia De Vits: Collega's, we moeten het belang van het kind centraal zetten, boven partijpolitieke spelletjes. Het is belangrijk dat er een Nederlandstalige school in de gemeente is.

Het probleem met de school De Letterbijter is dat die onder de rationalisatienorm zit. Volgend jaar is het genadejaar, tenzij de school op 1 februari boven die norm zit. Het is niet interessant en ook niet de bedoeling om ondertussen twee officiële scholen in die gemeente te hebben. De bedoeling moet zijn, als de school moet stoppen, dat het gemeenschapsonderwijs klaar is om het onmiddellijk over te nemen, zodat er een Nederlandstalige school blijft.

Misschien is er onvoldoende overlegd met de betrokkenen. Dat zou te betreuren zijn. Dat zullen we van u horen, minister. Qua doelstelling moet het zijn: zeker geen twee scholen, maar wel verzekeren dat de ene klaar is als de andere de norm niet zou halen.

In de plenaire vergadering twee weken geleden hebben we gediscussieerd over het meertalige project. Minister Smet heeft een initiatief aangekondigd. Als die teksten klaar zijn, zou het zeker interessant zijn om ook in onze commissie daarover een debat te voeren. Er moet geen

speciaal taalproject worden opgezet in die school, maar je moet er wel rekening mee houden dat er een groot aantal Franstaligen aanwezig is.

De voorzitter: De heer Segers heeft het woord.

De heer Willy Segers: Collega's, de materie is inderdaad al een paar keer behandeld, specifiek voor deze vraag in de commissie van 3 februari en de plenaire vergadering. Ik zie niet meteen nieuwe feiten, dus geef ik nog eens kort ons standpunt. Wij zijn voorstander van een oplossing, als het Nederlandstalige onderwijs daar dreigt te verdwijnen. Wij betreuren dat daarmee een balorig gemeentebestuur uit de wind wordt gezet. In de commissie heeft de minister uitvoerig toegelicht wat al dan niet de mogelijkheden zijn, vooral wat niet de mogelijkheden zijn.

Wat het pedagogisch project betreft, sluiten wij ons aan bij het standpunt van minister Smet in de plenaire vergadering, namelijk de talennota. Meertaligheidsprojecten in het onderwijs kunnen eventueel worden overwogen, maar enkel in zeer goed gekozen plekken en scholen en dus bij voorkeur niet in moeilijke faciliteitengemeenten. Wij betreuren ook de verwarrende communicatie van het gemeenschapsonderwijs, naar aanleiding van die mogelijke oplossing, maar dat is de verantwoordelijkheid van de woordvoerder.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Collega's, het gaat hier over een totaal nieuw initiatief van het gemeenschapsonderwijs. Dit werd duidelijk omschreven in het persbericht van minister Smet en mezelf van 5 mei 2011 en het is door minister Smet nog eens bevestigd tijdens de plenaire vergadering op 11 mei 2011.

De voorzitter van de schoolraad, de heer Walter Nijs, is de hele tijd betrokken geweest bij het zoeken naar een oplossing en bij verschillende vergaderingen die geleid hebben tot de oplossing waarvoor werd gekozen. Toen duidelijk werd dat het voortbestaan van de gemeentelijke basisschool echt in gevaar kwam, dat ze niet meer aan de normen komt en nog een genadejaar heeft, en het officiële gemeentelijke lager onderwijs zou verdwijnen in die gemeente, hebben we proactief gezocht naar een oplossing. Dat is ook mijn taak als minister van de Vlaamse Rand – ik word er ook geregeld op aangesproken in deze commissie. Ik beslis niet over het inrichten van een school, ook minister Smet doet dat niet. Het GO! zelf neemt daartoe zelfstandig initiatieven. Als minister kun je wel zeggen dat er een alarmerende situatie ontstaat, die van aard is dat wij als politici onze verantwoordelijkheid moeten opnemen.

Ik hoop dat u de cijfers kent van de evolutie van het leerlingenaantal. Die situatie was heel alarmerend. Van schooljaar 2006-2007 tot schooljaar 2010-2011 is het leerlingenaantal gezakt van 150 naar 35 leerlingen. Uit die cijfers bleek dat het gemeentelijk onderwijs in die omstandigheden zou verdwijnen.

Het is goed dat er een initiatief is genomen. Op dat moment moeten wij onze verantwoordelijkheid nemen. Willen we dat doen in combinatie met een nieuwbouw – want Wezembeek-Oppem heeft plannen om dat gebouw in te nemen, het gemeentehuis uit te breiden en die infrastructuur een andere bestemming te geven – dan moeten we een nieuw initiatief nemen. Meer informatie daarover heeft minister Smet. Volgens mijn informatie is het GO! volop bezig met de bouwvraag, de constructie van het gebouw en de vordering van de nieuwbouw.

Op 22 maart hebben Dirk Ferlin van het gemeenschapsonderwijs en mijn kabinetschef in het gemeentehuis van Wezembeek-Oppem een onderhoud gehad met François van Hoobrouck en gemeentesecretaris Marc Van Deuren. Tijdens dit gesprek werden ze ingelicht over de concrete plannen van het gemeenschapsonderwijs, en werd hun medewerking gevraagd aan de vlotte afhandeling van de bouwvergunning en aan de respectvolle behandeling van de vrije keuze in het onderwijs en ook aan de vrije keuze van leerlingen, leerkrachten en ouders.

De heer van Hoobrouck reageerde hier positief op, met de vermelding dat het college hierover finaal moet beslissen. De bouwvergunning is volgens mijn informatie daar hangende en moet worden geadviseerd door het college. Verder vroegen de waarnemend burgemeester en de gemeentesecretaris om zelf de directie en de leerkrachten te kunnen inlichten. Dat is ook logisch, zij zijn inrichtende macht van het onderwijs, dat is hun taak. Het is mij niet duidelijk of dit ook gebeurd is. Ze hebben uitdrukkelijk gezegd dat ze willen communiceren dat er een nieuw initiatief komt van het GO!.

Op 19 mei werd ook de directeur van de Letterbijter, de heer Walter Wauters, uitgenodigd op het overleg tussen beide kabinetten en het GO!. Hij betreurde de verwarrende communicatie, maar stond wel zeer positief tegenover het project.

De gemeente is niet verplicht om Nederlandstalig onderwijs te garanderen. Er zijn 49 gemeenten in Vlaanderen die geen gemeentelijk onderwijs organiseren. Ik heb dat besproken met de administrateur-generaal Binnenlands Bestuur. Ik kan ze daartoe niet verplichten, ik kan geen dwangmaatregel nemen.

In de commissie Binnenlands Bestuur hebben we het principe van het toezicht besproken, mijnheer Van Hauthem. U hebt het over het wettigheidstoezicht, maar het is breder dan dat. Het is toezicht op de naleving van het recht, het is meer dan de wet alleen. Het is het recht zoals toegepast door de Raad van State in zijn excellente rechtspraak daarover.

Dan is er ook het algemeen belang, niet een opportuniteitstoezicht. Dat hebben we helemaal niet. Dat is decretaal zo gewild en dus kunnen we niet optreden inzake de opportuniteit van beslissingen, dat is een gemeentelijke autonomie. We kunnen hen absoluut niet verplichten om onderwijs in te richten, dat zou een aanpassing vergen van de Grondwet. Op dat vlak kan ik niets ondernemen.

Als verantwoordelijke ministers vragen we ons in die omstandigheden af wat te doen met die cijfers, die een ontstellende achteruitgang vertonen van het onderwijs in Wezembeek-Oppem, dat onder de normen komt. Nu wordt gezegd dat er wat meer inschrijvingen zouden zijn, maar hier is al gesproken van tactische opstellingen en spelletjes enzovoort. Ik weet niet of het waar is, ik hoop van niet. Er zijn eenduidige signalen geweest dat het wordt afgebouwd. Het gemeentebestuur heeft er heel ingrijpend op ingewerkt, het pedagogisch systeem is veranderd, de ouders zijn weggetrokken. Nu zeggen dat men wellicht weer aan die normen komt, ja, wellicht wel, maar ik vraag me af in welk spel we zitten.

Als je die cijfers zag, dan kon je dat niet meer uitstellen, dan moest je overgaan tot het nemen van de beslissing. Minister Smet en ikzelf vonden het belangrijk dat er in elke faciliteitengemeente officieel Nederlandstalig onderwijs wordt aangeboden. In Wezembeek-Oppem zijn er ook nog twee vrije initiatieven, dat wil ik beklemtonen. Daar moet er ook vrije keus kunnen zijn voor de ouders die er wonen. In die zin is de proactieve maatregel genomen.

Het GO! heeft een beslissing genomen. Er zal een nieuwe school worden opgericht. Hoe moeten we de berichten inschatten dat de gemeente nu toch die school open zou houden? Welke garanties biedt dat? Straks staan we misschien weer in een situatie dat het niet zo is. Je moet ook een minimumaantal kleuters en een minimumaantal leerlingen in het lager onderwijs hebben. Het is niet voldoende dat je aan zestig leerlingen komt. We hebben er helemaal geen zicht op of dat aantal nog verzekerd zou zijn. Na het genadejaar is het definitief gedaan, als er niet wordt opgetreden.

Over het nieuwe pedagogisch meertalig project op maat van de faciliteitengemeenten is een communicatie geweest door het GO!. Die is heel snel weer ingetrokken, want er bestaat geen decretaale basis voor meertalig onderwijs in het basisonderwijs. Ter zake geldt de taalwetgeving. U weet dat er een CLIL-experiment (Content and Language Integrated Learning) loopt vanaf 2007. Daar zullen te gepasten tijde conclusies uit worden getrokken. Dat heeft betrekking op het secundair onderwijs, niet op het lager onderwijs. Er moeten nog

conclusies uit worden getrokken en gekeken welke maatregelen desgevallend in de toekomst zullen worden genomen.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Ik dank de minister voor zijn antwoord. Ik heb niet alle data kunnen noteren van overleg dat er is geweest. Veertien dagen geleden heb ik nog met een aantal mensen gesproken die daar bezorgd om zijn en die in Wezembeek het beleid volgen.

Ik lees ook een verklaring in de pers van de schepen van Nederlandstalig onderwijs, een zekere Eléonore de Bergeyck van de lijst LB-UNION. Ze zegt: ik weet niets van een bouwvergunning. Men blijft zeggen, ook vanuit het gemeentebestuur, dat die gemeenteschool verder zal blijven werken. De directeur van De Letterbijter zegt dat er misschien zeventig of tachtig inschrijvingen zullen zijn voor volgend schooljaar. Men blijft in de onduidelijkheid of die school blijft voortwerken, zowel vanuit het gemeentebestuur als vanuit de mensen van de school zelf.

Er moet toch duidelijkheid worden gecreëerd. Als men start met een nieuwe school van het GO!, moet dat in alle duidelijkheid gebeuren. Dat sluit natuurlijk niet uit dat er nog een gemeenteschool blijft bestaan, maar ik denk dat men op het grondgebied van Wezembeek geen concurrentie mag organiseren tussen een gemeenteschool en het gemeenschaps-onderwijs. Het is natuurlijk niet de bevoegdheid van de minister om te oordelen over het voortbestaan van die school, maar er blijft een onduidelijkheid in hoofde van de mensen ter plaatse waar het nu naartoe gaat.

Ik geloof niet in de goodwill van de heer van Hoobrouck, die zegt dat hij erachter staat en dat hij alles zal doen om die bouwvergunning in orde te maken, terwijl die ‘madame Eléonore’ zegt dat ze er allemaal niets van weet. Dat zijn de typische spelletjes in de faciliteiten-gemeenten waarbij de goedmenende Vlaamse beleidsmakers die er nog iets proberen van te maken, het allemaal niet goed meer weten. Ik denk dat daar een taak van communicatie ligt door de betrokkenen eens uit te nodigen op uw kabinet en bij minister Smet om in alle duidelijkheid te zeggen waar het op staat en om ook eens te horen van hen wat zij van plan zijn. Een school die niet beantwoordt aan de rationalisatienorm, is veroordeeld. De ouders gaan hun kinderen daar ook niet naartoe sturen, want ze weten dat ze na een jaar er weer weg moeten. Het blijft een moeilijke zaak. Minister, ik vraag u om in alle duidelijkheid te communiceren.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Mevrouw Gwenny De Vroe: Ik deel volledig de mening van de heer Van Rompuy dat er duidelijk moet worden gecommuniceerd. Het is heel belangrijk dat er vanuit het GO! duidelijk wordt gecommuniceerd dat het over een volledig nieuwe school gaat en dat daar een bouwvergunning voor is aangevraagd. Die duidelijkheid moet worden geschapen, want die is er momenteel nog niet. Ik doe dus een suggestie aan het GO! om duidelijk te communiceren dat de bouwaanvraag werd ingediend en wat hun concrete plannen zijn. Er wordt altijd De Letterbijter bij gehaald. Het is een gevolg van De Letterbijter, maar uiteindelijk is het een totaal nieuwe school. Dat moet nog iets duidelijker worden verwoord.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Minister, ik dank u voor het antwoord, maar ik blijf toch op mijn honger zitten. Er zijn een paar elementen. U zegt dat we gezien de cijfers, voorbereid moeten zijn op het eventuele feit dat er geen Nederlandstalig gemeentelijk onderwijs meer zal zijn in Wezembeek-Oppem. Dat lijkt me een goed uitgangspunt; daar heb ik op zich geen probleem mee.

U hebt de cijfers gegeven. We weten ook waarom die zo zijn gedaald, namelijk wegens beslissingen van het gemeentebestuur van Wezembeek. Dat zegt niet dat ze de school gaat opdoeken maar dat ze een ander pedagogisch project zal invoeren, waardoor degenen die aan

dat pedagogisch project gehecht waren, zich niet meer inschreven. Dat is zeggen – en dat is min of meer crimineel –: we gaan u niet dood doen, maar we gaan u laten verhongeren. Daar komt het eigenlijk op neer.

Minister, u kunt beslissingen toetsen aan de toepassing van het recht. U hebt nog eens alles genoemd wat daaronder valt. Als ik spreek van een opportuniteitstoets, dan heb ik het precies over het element van het algemeen belang. Misschien is dat een verkeerde term van mij. Het algemeen belang staat in het decreet en dat is het belang dat het lokaal belang overstijgt. U kunt inderdaad de gemeenten niet verplichten om onderwijs in te richten, maar u zou via die bepaling kunnen zeggen – en we weten niet wat de reactie zal zijn – dat het algemeen belang is geschaad omdat er geen Nederlandstalig onderwijs meer is in een faciliteitengemeente. Dan kan men die beslissing eventueel aanvechten en dat sluit een eventueel initiatief van het gemeenschapsonderwijs, als de school sluit, niet uit. Maar dan laat u ook aan het gemeentebestuur weten dat u het niet eens bent met die manier van handelen.

Tot slot heb ik nog een opmerking over de communicatie van het gemeenschapsonderwijs in verband met het meertaligheidsproject. Dit zou toch wel het toppunt zijn. Er is Franstalig basisonderwijs in de faciliteitengemeenten. Het was aanvankelijk bedoeld als middel tot integratie. We weten allemaal dat dat niet het geval is, maar dat zich net het omgekeerde voordoet. En dat zouden wij, vanuit Nederlandstalige kant, met meertalig onderwijs gaan beginnen. Dat lijkt me te gek voor woorden.

De voorzitter: Mevrouw De Vits heeft het woord.

Mevrouw Mia De Vits: Voorzitter, laat ons de belangen van het kind centraal stellen. We gaan de geschiedenis van die school niet opnieuw schrijven. Vandaag is er het risico dat de school sluit. Het getuigt volgens mij van zeer goed beheer om te zeggen dat we klaar staan wanneer de gemeente geen onderwijs meer inricht. Dat is wat men doet.

De periode tot september is wel vrij kort. Het is al juni. Ik hoop dat men klaar is. Ik stel vast dat de minister zegt dat er ook overleg is geweest. Ik vind dat men alles heeft gedaan wat men moest doen opdat er Nederlandstalig onderwijs in die gemeente zou blijven.

Ik steun de vraag van de collega's om er nog wat beter over te communiceren, want blijkbaar is de communicatie niet zo duidelijk geweest zodat er onduidelijkheid blijft bestaan. Maar de beslissing zelf vind ik zeer duidelijk: als het ene stopt, moeten we klaarstaan met het andere. Dat getuigt van goed beheer.

De voorzitter: De heer Segers heeft het woord.

De heer Willy Segers: Voorzitter, ik sluit me ook aan bij die laatste woorden. Als er nog communicatie moet gebeuren om de onduidelijkheid bij de basis weg te nemen, dan moet dat zo snel als mogelijk. Ook het opvolgen van alle nodige stappen, zoals de bouwvergunning, moet gebeuren. Verder beklemtoon ik nog eens dat we achter de 'realpolitik' staan die zowel minister Bourgeois als minister Smet in dit dossier in deze moeilijke gemeente gehanteerd hebben om een oplossing te zoeken voor dit probleem.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Realpolitik, maar tegelijk zeer voluntaristisch. Ik dank minister Smet trouwens voor de zeer goede samenwerking.

De heer Van Rompuy heeft nog zeer recent gesproken met mensen op het terrein en geconcludeerd dat er nog verwarring bestaat en dat er onvoldoende communicatie is geweest. Ik zal contact opnemen met het kabinet van minister Smet om na te gaan of we niet beter samen alle actoren die belangrijk zijn, uitnodigen om een toelichting te geven.

Ik blijf erbij dat, welk soort politiek je het ook noemt, het een goede beslissing is. Wat mevrouw De Vits zegt, is ook juist: we zijn er nog niet. Het openbaar onderzoek loopt. De

termijnen zijn heel kort. We moeten echt alles in het oog houden, maar we hebben natuurlijk niet alles in de hand.

De heer Van Rompuy vertrouwt het niet helemaal. We hebben natuurlijk de medewerking van de gemeente nodig voor de bouwvraag. Het GO! heeft volgens mijn informatie alles gedaan wat moet, ook proactief, zowel inzake constructie als in contact met de bestendige deputatie die de vergunning moet verlenen. Na een openbaar onderzoek moet er een advies van de gemeente komen. U weet ook dat de actieve medewerking van de gemeente nodig is om de termijnen te halen. Mijn kabinetschef heeft een onderhoud gehad met de waarnemend burgemeester en met de gemeentesecretaris. Ik hoop dat men inderdaad zo loyaal is om dat dossier op een correcte manier te behandelen. Dat hebben we natuurlijk niet in de hand.

Ik heb de signalen over het communicatieaspect begrepen en ik zal het meenemen. Ik zal het ernstig nemen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de Buitenspeeldag in Sint-Lambrechts-Woluwe - 2376 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Voorzitter, minister, collega's, enkele weken geleden vond in Vlaanderen en in Brussel de Buitenspeeldag plaats. Dat is een initiatief van de Vlaamse overheid om kinderen de mogelijkheid te geven buiten te spelen. Deze Buitenspeeldag vond plaats in heel wat gemeenten, vaak in overleg met en met de steun van de lokale overheden.

Die Buitenspeeldag komt er niet zomaar. Ook het Vlaams Parlement vindt het belangrijk dat kinderen buiten kunnen spelen. Het Vlaams Parlement keurde onlangs een resolutie goed waarbij gevraagd wordt aan de Vlaamse Regering om een sensibiliseringscampagne op te zetten die de verdraagzaamheid ten aanzien van spelende kinderen zou vergroten. De gemeenten zouden dan op hun beurt, en in overleg met de jeugdsector, inzetten op veilige speelruimten voor kinderen. Ook in Brussel is een dergelijk initiatief waardevol. Voor kinderen die opgroeien in een stedelijke omgeving is het belangrijk om buitenshuis vrij en zonder gevaren te kunnen spelen. Hiervoor kunnen de gemeenten speciale kindervoorzieningen en -ruimtes aanleggen in onder meer parken, maar ook speelstraten invoeren enzovoort.

Minister, ik had een stand van zaken van de Buitenspeeldag opgevraagd via een schriftelijke vraag. In uw antwoord meldde u dat de dag een groot succes was: "De VGC en de partners moeten nog een eindevaluatie maken (gepland midden mei), maar de jeugddienst zelf evalueert de opkomst op de Buitenspeeldag alvast als het grootste succes tot nog toe. Meer dan 850 kinderen kwamen opdagen, wat gezien de capaciteit van een aantal locaties zelfs het maximum is." Dit is uiteraard uitstekend nieuws. U vermeldde echter ook in uw antwoord: "Vlak voor de Buitenspeeldag zelf kregen de VGC en het Roodebeekcentrum van de burgemeester van Sint-Lambrechts-Woluwe (de heer Olivier Maingain) te horen dat men niet in het lokale park mocht spelen omdat 'spelende kinderen het gras stuk maken'."

Ik dacht heel even aan een ongelukkige vertaling uit het Frans – dat gebeurt af en toe – maar dat was helaas niet het geval. Ik heb ook onderzocht of het gras in Sint-Lambrechts-Woluwe van een superieure soort is, maar dat bleek ook niet het geval te zijn. Ik heb het gras in mijn tuin, waar veel wordt gespeeld door mijn kinderen en hun vrienden, onderzocht maar ook dat was niet stuk.

Er zijn last minute nog enkele oplossingen gevonden om kinderen alsnog te kunnen laten spelen. U hebt geen contact opgenomen met het lokale bestuur omdat het nieuws u te laat bereikte.

Minister, kunt u uitgebreider toelichten wat er juist fout liep in Sint-Lambrechts-Woluwe? Welke oplossing is er uiteindelijk uit de bus gekomen? Heeft het gemeentebestuur eigenlijk mee voor een oplossing gezorgd, zodat de kinderen alsnog buiten konden spelen?

U nam geen contact op met het lokale bestuur “omdat het nieuws u te laat bereikte”. Is het echter niet nuttig om sowieso de burgemeester een brief te schrijven om hem te wijzen op zijn rol en verantwoordelijkheden ter zake, ook tegenover de Vlaamse Gemeenschap in zijn gemeente?

Eventueel kunt u ook vragen om dergelijke laattijdige beslissingen in de toekomst zo veel mogelijk te vermijden. Los van de inhoud, is het de laattijdige beslissing die het moeilijk heeft gemaakt om nog maatregelen te treffen.

Minister, hebt u het college van de VGC en de Brusselse minister bevoegd voor plaatselijke besturen op de hoogte gebracht van uw eventuele demarches?

U stelde in uw antwoord half mei dat er een evaluatie zou komen van de Buitenspeeldag in Brussel. Kunt u daar iets meer over vertellen? Kan die evaluatie een impact hebben op de organisatie van de Buitenspeeldag volgend jaar in de gemeente Sint-Lambrechts-Woluwe?

De voorzitter: De heer Segers heeft het woord.

De heer Willy Segers: Het is een terechte vraag, zeker weten. Ik verwijs naar de resolutie die we onlangs hebben goedgekeurd en naar de initiatieven die u in de beleidsbrief Brussel hebt opgenomen, minister. Uitgerekend een gemeentebestuur komt dan roet in het eten gooien wanneer de Buitenspeeldag wordt georganiseerd. Hoe wordt het bekeken voor de toekomst? Kan er iets aan gebeuren, zodat ook Sint-Lambrechts-Woluwe deelneemt aan de Buitenspeeldag?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Of ze al of niet meedoen aan de Buitenspeeldag, is een zaak van de gemeenten. Dat is de lokale autonomie. In Brussel werken we samen met de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC). De Jeugddienst van de VGC neemt de coördinatie op. Lokale actoren in de verschillende Brusselse gemeenten organiseren activiteiten en dienen eventueel de aanvragen in.

In aanloop naar de Buitenspeeldag diende het Roodebeekcentrum een aanvraag in voor de organisatie van Buitenspeeldagactiviteiten en het plaatsen van enkele speeltuigen, waaronder een springkasteel, in het aanleunende park. Daar kwam heel laat een negatief antwoord op. Spelende kinderen zouden een probleem vormen op het grasterrein. Ik heb begrepen dat de VGC nog geprobeerd heeft om tot een oplossing te komen, maar dat is niet gelukt.

Het Roodebeekcentrum ging op zoek naar alternatieven en diende een aanvraag in voor het gebruik van de speelplaats van een van de aanpalende gemeentescholen. Ook hier kreeg men geen goedkeuring, omdat men bang was voor de mogelijke verantwoordelijkheidsstelling voor kinderen die geen leerling zijn. Het Roodebeekcentrum had hiervoor nochtans een aparte verzekering afgesloten. Uiteindelijk koos het Roodebeekcentrum voor een kleinschalige Buitenspeeldag op het grindterrein voor het jeugdcentrum.

Na een interpellatie door enkele Nederlandstalige leden van het college van burgemeester en schepenen bleek dat het gemeentebestuur een klasseringsprocedure heeft lopen voor het park, dat onder andere een arboretum bevat, en dat men daarom geen enkel evenement meer wil goedkeuren. Zo kregen recent ook de Franstalige scouts een weigering voor het organiseren van een evenement. Het gemeentebestuur van Sint-Lambrechts-Woluwe wil het park geklasseerd zien.

Dat is een keuze. Het is de autonomie van het gemeentebestuur. Maar als minister van Jeugd en Brussel stel ik me de vraag of een bespeelbaar park niet interessanter is dan een geklasseerd park, zeker in Brussel. Het lijkt me ook absurd dat een park dat drie gemeentescholen, een scoutsvereniging en een jeugdcentrum als burens heeft, geen ruimte zou bieden voor spelende kinderen. Die keuze maakt men blijkbaar in die gemeente.

Het Roodebeekcentrum is van plan opnieuw en tijdig een aanvraag in te dienen voor de organisatie van de Buitenspeeldag en zal dan geen aanvraag indienen voor het plaatsen van speeltuigen die een impact op het gras kunnen hebben. Het Jeugdcentrum, net als ik, gelooft wel dat een park een plaats moet zijn waar kinderen kunnen spelen. Ik hoop dat ze een compromis vinden. Ik ben bereid om een brief te sturen aan het gemeentebestuur van Sint-Lambrechts-Woluwe dat ik het niet eens ben met de opties, maar ik kan de gemeente niet dwingen om andere ideeën aan te nemen.

De heer Paul Delva: Ik dank u voor uw antwoord, minister. Ik was niet op de hoogte van het nieuws van de klassering. Ik sta ervan verstoemd. Ik weet wel dat deze maand de 15 kilometer van Sint-Lambrechts-Woluwe wordt gelopen, door het park. Heel wat mensen komen dan in het park kijken naar de lopers. Zij zullen op het gras staan. Enfin, de verwarring wordt enkel groter.

Minister, ik moedig u aan om inderdaad zo'n brief te schrijven naar het gemeentebestuur, om onze bezorgdheid te uiten, die u blijkbaar deelt. U kunt vragen om toch eens te kijken naar de organisatie van de Buitenspeeldag en naar het voornemen om dat park te klasseren. Zoveel kinderen volgen les rond dat park en spelen er. Hopelijk wil men nog eens dubbel nadenken voor men zo'n leuke plek in de gemeente laat klasseren, waardoor de kinderen uit dat park worden verjaagd. Dat is een bevreemdende beslissing voor een Brussels gemeentebestuur.

De heer Willy Segers: Minister, ik dank u voor het antwoord en voor uw bereidheid om het gemeentebestuur te sensibiliseren, zodat er in de toekomst voor alle kinderen in alle Brusselse gemeenten een Buitenspeeldag kan worden georganiseerd.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Willy Segers tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de nieuwe VGC-invulling van natuureducatie
- 2421 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Segers heeft het woord.

De heer Willy Segers: Onlangs besliste de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) dat de jeugdboerderij Het Neerhof een nieuwe koers moet varen. De boerderijfunctie, centraal in het succesverhaal, zou moeten worden afgebouwd. Het Neerhof is een kinderboerderij van de VGC gelegen in Dilbeek. Het is een mooi voorbeeld van een succesvolle samenwerking van Brussel en de Vlaamse Rand. Het is een stuk Brussel in Vlaanderen en omgekeerd een beetje ook.

Al meer dan 35 jaar zorgt de vzw ervoor dat kinderen en jongeren uit de stad voeling krijgen met de natuur. De laatste jaren speelde de animatieploeg volop in op het Kyoto-protocol en de trend naar biolandbouw met thema's als 'biotifull' en 'bio-boerderij'. Door natuurbeleving worden kinderen en jongeren op een speelse manier ecologisch bewust gemaakt.

Aan dat succesverhaal dreigt dus een einde te komen. Op 11 mei werd het volgende beslist in een overleg met medewerkers van de VGC. Onder andere collegelid De Lille, bevoegd voor Jeugd en Cultuur, koos voor nieuwe beleidsoriëntaties voor Het Neerhof. Er werd verwezen naar het Brussels regeerakkoord, waarin natuureducatie voor leerlingen van het

Nederlandstalig onderwijs in de hoofdstad, als centrale opdracht van Het Neerhof werd bevestigd. Ook in de VGC-beleidsnota Cultuur, Jeugd en Sport werd deze opdracht bevestigd.

Concreet betekent dit echter dat de bioboerderijactiviteiten zullen worden afgebouwd, ten voordele van een soort natuurpretpark, een zoveelste speelterrein. Dat is een vreemde keuze, aangezien de huidige invulling van de Neerhofwerking algemeen werd toegejuicht.

Nochtans past de huidige invulling van Het Neerhof ideaal in bepaalde doelstellingen, ook in uw Brusselbeleid, minister. U wilt het imago van Vlaanderen en Vlamingen in Brussel verbeteren. Het sluit ook naadloos aan bij de strategische doelstelling “Brussel in Vlaanderen: de banden aanhalen”. Bovendien werd deze beslissing niet echt afgetoetst met de betrokken leden van de algemene vergadering, al werd hun wel verzekerd dat er inspraak en overleg zal worden georganiseerd, om de overgang naar de nieuwe stijl mogelijk te maken.

Als inwoner van de gemeente waar de kinderboerderij ligt, kan ik getuigen van het wederzijdse succes. Brussel maakt gebruik van de kinderboerderij en het Pajottenland vaart er wel bij dat de VGC die kinderboerderij mogelijk maakt.

Minister, was u op de hoogte van deze beslissing van collegelid De Lille? Indien ja, gaat u akkoord met deze koerswijziging? Gaat u akkoord met de stelling dat de huidige invulling van Het Neerhof perfect past binnen de hierboven aangehaalde operationele doelstellingen? Indien ja, bent u van plan om op deze basis uw VGC-collega aan te spreken op de genomen beslissing? Indien nee, waarom niet? Vreest u niet dat hiermee de mogelijkheid wegvalt voor de betrokken Brusselse scholen om boerderijklassen in te richten?

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseel: Ik wil me graag aansluiten bij de vraag om uitleg van de heer Segers. Het gaat over natuureducatie, niet over bloemetjes en bijtjes, maar over de kinderboerderij. Dat is een belangrijk project. Niet alleen in Dilbeek, maar ook elders in Brussel zijn er kinderboerderijen en wordt er aan natuureducatie gedaan.

Ik wil toch wijzen op de nood aan coördinatie. Jette heeft een kinderboerderij, Brussel-Stad heeft er een, Dilbeek heeft Het Neerhof. Het zou goed zijn dat het beleid overlegt wat het wil doen. Ik zou het betreuren dat de functie van Het Neerhof wordt gewijzigd. Ik kijk dan ook uit naar uw antwoord, minister, en hoop dat we erover van gedachten kunnen wisselen.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Het Neerhof behoort tot de exclusieve bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschapscommissie en het college, aangestuurd door collegelid Bruno De Lille. Mevrouw Brusseel, uw partij heeft dat in Brussel mee goedgekeurd, neem ik aan.

Als voogdijminister is het niet aan mij om de koers te bepalen of op te treden. De voorzitter en stichtend lid van Het Neerhof heeft gezegd dat hij blij is met de hernieuwde aandacht voor Het Neerhof, dat er inderdaad samen een aantal richtsnoeren zijn bepaald, dat de educatieve werking als kinderboerderij voor jongeren in hun vrije tijd, met bijvoorbeeld animatie en workshops, sterker kan worden uitgebouwd en uitgebreid, dat wordt bestudeerd hoe een deel van onze groene landbouwoppervlakte als speelruimte voor de Brusselse jeugdverenigingen kan worden benut en hoe dat het beste aansluit bij de boerderijwerking, en dat ze ten slotte ook meer groenten en fruit zullen telen in hun eigen moestuin. Op die manier sensibiliseren ze de Brusselse kinderen en jongeren over streekgebonden groenten en wat dit kan betekenen voor de lokale keuken.

De bedoeling is dat Het Neerhof de natuurbelevingsplek bij uitstek wordt, waarbij de betrokkenheid van de kinderen vooropstaat, vertrekkende vanuit het concept van kinderboerderij. Het bestuur van Het Neerhof zal na deze eerste gesprekken een aantal scenario's uittekenen en terugkoppelen naar het collegelid.

Het gaat hier dus om een en-enverhaal. Meer aandacht voor spelende kinderen en vrijetijdswerking hoeft niet ten koste te gaan van de rol van Het Neerhof als educatieve kinderboerderij of als gezinsboerderij. Schoolse en buitenschoolse activiteiten zijn immers complementair, en de ervaringen die kinderen in vrijetijdsverband opdoen, laten soms intensere sporen na dan verplichte activiteiten in klasverband. Het een sluit het ander niet uit, het een kan het ander zelfs versterken.

Bovendien kunnen Brusselse kinderen ruimte vinden in de Rand. In Dilbeek is er een mooie vorm van samenwerking tussen de Rand en Brussel. Dilbeek is een gastvrije gemeente. Tot een derde van de leden van de jeugdclubs en jeugthuizen in Dilbeek komt uit Brussel; veel Brusselse kinderen zijn lid van Dilbeekse sportclubs. Ik denk dus dat de onrust over de toekomst van Het Neerhof minder te maken heeft met de mogelijke nieuwe klemtonen van het beleid, dan wel met de manier waarop hierover is gecommuniceerd, die de onrust heeft doen ontstaan. Het Neerhof draait, ondanks de substantiële subsidie van 350.000 euro per jaar door de VGC, voor een groot stuk op vrijwillig engagement. Het is dan ook belangrijk en wenselijk dat die vrijwilligers even nauw betrokken zijn bij de besluitvorming zelf, dan bij de uitvoering ervan. Ik heb begrepen, mijnheer Segers, dat dit de onderliggende toon is van uw vraag om uitleg.

Samengevat, het hoeft niet problematisch te zijn. Er moet worden samengewerkt met de mensen van Het Neerhof. Als dat een en-enverhaal wordt, dan zie ik er geen problemen in.

De voorzitter: De heer Segers heeft het woord.

De heer Willy Segers: Mijn bekommernis is ingegeven door de ervaring van een succesvol verhaal, zowel voor Brussel als voor de gastgemeente. Daar kunnen we van getuigen. Minister, ik begrijp dat u er ook achter staat, en dat het een en-enverhaal wordt, waar we naar uitkijken. Dat de formule zoals die bestaat sinds 1974 wordt herbekeken, daar heb ik geen enkel probleem mee, integendeel, dat moet kunnen. Maar velen zijn bezorgd dat het een ander verhaal wordt.

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseel: Dilbeek is belangrijk. Het ligt aan een kant van Brussel waar voor jonge Brusselse ketjes weinig ruimte is. In de krant staat dat er in Molenbeek 15.000 inwoners per vierkante kilometer zijn, in Dilbeek zijn er dat 980. Het spreekt voor zich dat Dilbeek wat meer groene ruimte heeft. Molenbeek grenst aan Dilbeek. Natuureducatie, spelen en ontspannen in het groen, de dieren leren kennen: in de stad hebben de kinderen daar niet vaak de gelegenheid voor. Het is op termijn ook niet bevorderlijk voor het dierenwelzijn.

Minister, ik heb me al gemoeid met de kinderboerderij van Brussel-Stad. Hier gaat het over een instelling die wordt betaald door de VGC. Mijn collega's van Open Vld zitten inderdaad mee in dat college. Ik zal het zeker met hen bespreken. Maar in deze commissie kunnen we er ook even bij stilstaan. We zijn allemaal even bekommerd om Brussel en daarom is het zinvol een totaalvisie te ontwikkelen, niet alleen voor natuureducatie, maar ook voor speelruimte.

Het dringt niet overal door dat er nood is aan visie. In Brussel-Stad heb ik de toestand van de kinderboerderijen dikwijls aangeklaagd. De dieren worden niet verzorgd zoals het hoort. De bevoegde schepen heeft mijn klachten niet ernstig genomen. Els Ampe en ikzelf hebben er de media bijgehaald, maar dan nog is er weinig veranderd. Op dat moment heb ik ervoor gepleit dat men er beter iets anders van maakt, als men de dieren niet goed verzorgt en op een treffelijke manier aan natuureducatie doet.

Als dat ooit wordt geïnterpreteerd als zou ik geen voorstander zijn van kinderboerderijen, dan wil ik hier benadrukken dat ik wel voorstander ben van gediversifieerde projecten van natuureducatie, maar we moeten kijken waar dat op welke manier gebeurt. In Jette gebeurt dat heel ordentelijk, dus zijn er mogelijkheden.

Ik wil ook aandacht hebben voor het probleem van het dierenwelzijn. Als men kinderboerderijen een nieuwe bestemming gaat geven en de dieren daar blijven, dan moet er niet alleen aandacht zijn voor speelruimte en mogelijkheden voor kinderen, maar ook voor het welzijn van dieren. Ik zal mijn collega's vragen om me daar meer informatie over te bezorgen. Ik ben benieuwd naar die nieuwe bestemmingen, en naar de invulling van het woord pretpark. Wat wordt dat? Zal dat passen in de landelijke sfeer? Misschien kunnen we daar op een heel vrijblijvende manier een gesprek over organiseren. Het is zeer belangrijk. Je zit met een groot stuk van Brussel waar kinderen én te weinig groen hebben, én te weinig speelruimte hebben, én waar er veel te weinig aandacht voor natuureducatie is.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de belabberde Nederlandstalige communicatie door een aantal gemeentebesturen van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest
- 2499 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Voorzitter, mijn vraag is niet geïnspireerd door een sms, maar door een fysieke brief van het gemeentebestuur van Sint-Gillis, maar de vraagstelling overstijgt natuurlijk die brief.

We lezen regelmatig in de pers hoe Brusselse gemeentebesturen brieven, brochures en gemeentebladen verspreiden in soms belabberd Nederlands. Recent nog was dit het geval bij de gemeentebesturen van Schaarbeek en Elsene. Dit pijnpunt komt ook voor bij andere gemeentebesturen uit het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Zo zag ik enkele weken geleden een brief uit 2010 van het gemeentebestuur van Sint-Gillis, ondertekend door Charles Picqué, die niet alleen Brussels minister-president is, maar ook burgemeester van die gemeente. Deze brief werd opgesteld in schabouwelijk Nederlands. Ik citeer enkele passages uit deze brief: "Jij woont in Saint-Gilles en jij heeft tussen 3 en 10 jaar. Nodigen ons je uit op de heruitgave van het Feest van de Kinderen dat op 27 maart op het thema van dieren zal plaatsvinden. Bij deze gelegenheid zal het Stadhuis van gangmakers en acteurs binnengedrongen zijn om je erg de diensten te laten ontdekken die aan de burgers worden aangeboden, door het feest te doen. (...) Verschillende verrassingen wachten je, verschillende werkplaatsen van de spelen en een voorstelling definitief alles in kleuren."

In een aantal gemeenten uit het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest is de communicatie in het Nederlands de laatste jaren wel verbeterd, maar er zijn nog een aantal leerlingen uit de Brusselse klas die heel wat werk aan de winkel hebben. We kunnen natuurlijk lachen om deze droevige zinnen in het Nederlands, tegelijkertijd is het ook pijnlijk dat men er na decennia nog altijd niet in slaagt om een eenvoudige brief in het Nederlands op te stellen. Dat is bedroevend voor de Nederlandstaligen zelf uit die gemeenten, maar dat is even erg en even nefast voor de niet-Nederlandstaligen. Men geeft immers de indruk dat het Nederlands geen belangrijke taal is in Brussel. Ik vind het des te jammerder omdat we zien dat de laatste jaren steeds meer anderstaligen zijn die het Nederlands aanleren en zelf zeggen dat ze het Nederlands belangrijk vinden. Blijkbaar wordt dat idee, dat die mensen Nederlands leren, tegengesproken door de hoogst onhandige communicatie van een aantal gemeentebesturen.

We stellen dat met de regelmaat van de klok vast. Dat komt dan even in de pers en dan verdwijnt dat item weer. Ik vroeg me af of wij vanuit het Vlaams Parlement en de Vlaamse Regering daar iets aan zouden kunnen doen. Het spreekt voor zich dat dat ook een punt van discussie moet zijn en blijven in het Brusselse Parlement en de Brusselse Regering, dat is de

evidentie zelf, maar ik vraag me af of wij vanuit onze Vlaamse invalshoek daartoe een aantal initiatieven zouden kunnen nemen.

Minister, ik heb eens de beleidsbrief Brussel 2010-2011 nagelezen. U zegt daarin dat u werk wilt maken van de waardering van het Nederlands en van een positief promotiebeleid van onze taal in Brussel, met als prioritaire partner het Huis van het Nederlands. Ik stelde me de vraag of het Huis van het Nederlands hierin eventueel een rol zou kunnen spelen. Een van de opdrachten van het Huis is immers: “het voeren van een taalbeleid binnen Brusselse instellingen, organisaties en bedrijven, zoals de ziekenhuizen, de Nederlandstalige kinderopvang, werkervaringprojecten, ...”. Ik stelde me de vraag of gemeentebesturen, want dat zijn ook Brusselse instellingen, hieraan toegevoegd zouden kunnen worden. In de nieuwe beleidsovereenkomst met het Huis van het Nederlands is de opdracht van taalpromotie als eerste strategische doelstelling trouwens opgenomen: “Brusselse actoren” – ik veronderstel ook ambtenaren in Brusselse instellingen – “worden aangezet tot het leren, oefenen of gebruiken van het Nederlands”. Dat is een aspect van de zaak.

Een tweede aspect is natuurlijk de correcte toepassing van de taalwetgeving. Dat spreekt voor zich. De Vlaamse Regering blijft daarom ook aandringen op een beter toezicht op, en een grotere aandacht voor de effectieve tweetaligheid van de dienstverlening in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Het Steunpunt Taalwetwijzer werd opgericht om vragen van burgers inzake taalwetgeving te behandelen. Dat is een pijnpunt dat je via meerdere aspecten kunt benaderen.

Minister, hierover heb ik de volgende vragen. Als we met de regelmaat van een klok worden geconfronteerd met zeer slechte communicatie in het Nederlands van een aantal gemeentebesturen, brengt u dat ertoe om initiatieven te nemen ten opzichte van die gemeentebesturen om de tweetaligheid van ambtenaren te stimuleren of om ten minste de gemeentebesturen te wijzen op het nut en de absolute noodzaak van een goede tweetalige communicatie? Denkt u dat u daar als Vlaams minister voor Brussel, ook vanuit de regering en zeer waarschijnlijk gesteund door iedereen binnen de regering, initiatieven toe kunt nemen en wilt nemen? Schrijft u de Brusselse burgemeesters aan opdat ze gebruik zouden maken van degelijke en betrouwbare vertalingen voor de Nederlandstalige inwoners in hun gemeente? Schrijft u ze aan om nog eens aan te tonen hoe belangrijk het wel is dat de communicatie in de twee landstalen perfect zou geschieden?

Mijn volgende vraag is wat ruimer en gaat meer over het Huis van het Nederlands. Hoe wordt de eerste strategische doelstelling ervan, die ik daarstraks heb geciteerd, vormgegeven? Hoe worden Brusselaars via gerichte promotieacties, op buurtniveau, op de hoogte gebracht van de steeds bijkomende en vernieuwende mogelijkheden om Nederlands te leren of te oefenen? Hoe ver staat men al met de uitbouw van deze promotieacties?

Maakt u van deze jammerlijke voorvallen van slechte communicatie in het Nederlands door de gemeentebesturen, gebruik om de werking van het Huis van het Nederlands meer bekendheid te geven, en om het aanbod ervan ruimer te verspreiden bij de gemeentelijke en/of regionale ambtenaren? Bestaan er op dit vlak samenwerkingsakkoorden met deze overheden? Bent u bereid de piste te bestuderen, waarbij het Huis van het Nederlands Brusselse gemeentebesturen actief zou opzoeken, zoals het Huis van het Nederlands momenteel doet bij ziekenhuizen, zodat de tweetaligheid van de ambtenaren en de gemeentebesturen zou worden aangescherpt?

We weten dat er een aantal pijnpunten zijn, niet alleen bij de gemeentebesturen maar ook in de bicommunautaire sector, onder andere ziekenhuizen. Minister, ik vroeg me af of u onlangs nog initiatieven hebt genomen in uw hoedanigheid van coördinerend minister voor Brussel, om de toepassing van de taalwetgeving onder andere in de bicommunautaire sector beter te laten naleven.

De voorzitter: Mevrouw Brusseele heeft het woord.

Mevrouw Ann Brussels: Voorzitter, minister, mijn fractie deelt volledig de bekommernissen die geuit worden door de heer Delva. We vinden het belangrijk, met inachtneming van alle regels van hoffelijkheid en diplomatie, om toch verder in te zetten op het Nederlands en om het gebruik van het Nederlands te verdedigen wanneer dit niet op een ordentelijke manier gebeurt door de Brusselse gewestelijke overheid of door de gemeentelijke overheden. De vragen zal ik niet herhalen, ik sta er volledig achter.

In een vorig leven ben ik onder andere nog vertaalster geweest. Het is een beroep dat heel vaak wordt onderschat. Vele mensen denken dat van het moment dat ze zich behoorlijk kunnen uitdrukken in een taal of zich erin wat uit de slag kunnen trekken, dat ze ook wel teksten kunnen vertalen of dat iemand anders dat wel snel even zal kunnen doen, maar aan een vertaling is toch wel wat werk. Je moet daarvoor wel een beetje taalvirtuoos zijn.

Er is nog een pijnpunt. Ik betreur niet de technologische evoluties die er zijn, maar wel deze van de vertaalprogramma's die men kan downloaden van het internet. De programma's die men gratis kan downloaden, zijn kwalitatief slecht. Er bestaat ondersteunende technologie om het vertaalwerk te versnellen. Een professionele vertaler weet dat en kan daarmee om, maar de brief die geciteerd werd door collega Delva is geen voorbeeld van een vertaalprogramma dat goed werd gebruikt. Het is zo lamentabel. Als ik de burgemeester van Sint-Gillis was, dan zou ik beschaamd zijn.

Men moet de nadruk leggen op het Nederlands, maar ook op respect voor het werk van een vertaler. Men moet daar volgens mij niet zo nonchalant mee omgaan.

De voorzitter: De heer Segers heeft het woord.

De heer Willy Segers: Voorzitter, minister, collega's, het is een terechte vraag. Regelmatig duiken links en rechts in tijdschriften of kranten hilarische berichten op.

Ik vind de vraag van de heer Delva zeer terecht om na te gaan of we vanuit het beleid hulp kunnen bieden. Er worden hier heel wat suggesties gegeven. Ik kijk dan ook uit naar het antwoord van de minister. Ik vind het vierde luik van de vraag belangrijk: de initiatieven rond de taalwetgeving die u als coördinerend minister voor Brussel reeds hebt genomen of nog zult nemen.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, ik wil eerst verduidelijken dat er een verschil is tussen enerzijds taalwetgeving en anderzijds de kwaliteit van de gehanteerde taal. De gemeenten van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad moeten het Nederlands en het Frans gebruiken in hun dienstverlening. Dat is zo in de Grondwet en in de taalwetten vastgelegd. Voor de Vlaamse Regering is dat een evidentie waar nooit getornd aan mag worden. Maar juridisch gesproken is er wel een verschil tussen het gebruik van een bepaalde taal, waar de eigenlijke taalwetgeving over gaat, en de kwaliteit of de concrete vorm van een taal.

Een bestuur dat het Nederlands moet gebruiken, dient dat natuurlijk in een correcte taal te doen. Als Vlaamse Gemeenschap zijn we onder meer bevoegd voor 'de bescherming en de luister van de taal', zoals dat heet. Wij stellen dus de spelling en de spraakkunst van het Nederlands vast waaraan de overheidsdiensten zich moeten houden.

In ons grondwettelijk systeem zijn die regels echter enkel geldig in het Nederlandse taalgebied en ten aanzien van de instellingen in Brussel-Hoofdstad die worden geacht te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap. Zij moeten dus behoorlijk Nederlands gebruiken. De tweetalige Brusselse gemeenten behoren niet onmiddellijk tot dat toepassingsgebied. Dat neemt niet weg dat die regels natuurlijk in de praktijk een dwingend karakter hebben ten aanzien van andere diensten die het Nederlands moeten gebruiken. Er bestaat immers niet zoiets als een 'Vlaams Nederlands' en een 'Brussels Nederlands', net zomin als de officiële spelling en spraakkunst in Vlaanderen en Nederland verschillend zou zijn.

In 1996 heeft de regering van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest al vastgelegd dat haar diensten de taalregels van de Vlaamse Gemeenschap moeten volgen. Men heeft dus een standaard om te bepalen wat goed en wat slecht Nederlands is. Ten aanzien van de Brusselse gemeenten is het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest bevoegd om erop toe te zien dat de communicatie in een correct taalgebruik verloopt. De toezichtinstanties inzake taalwetgeving van hun kant, zoals de Vaste Commissie voor Taaltoezicht en de vicegouverneur van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad, verklaren zich evenwel onbevoegd omdat zij stellen niet verantwoordelijk te zijn voor ‘de bescherming en de luister van de taal’, maar slechts enkel voor de taalwetgeving in strikte zin. Volgens mij is dat een beperkte interpretatie van hun bevoegdheid. Dat betekent dus dat het enkel het Brusselse Gewest is dat zal controleren.

Ik heb de vraag goed begrepen en ik zal dan ook op de vraag van de heer Delva ingaan. Ik zal een brief sturen aan minister-president Picqué, bevoegd voor de voogdij over de plaatselijke besturen in Brussel, met een kopie aan de heer Vanraes. Ik zal de negentien burgemeesters aanschrijven, de negentien OCMW-voorzitters en de Nederlandstalige schepenen om onze bezorgdheid te uiten over de manier – soms incidenteel en niet altijd met opzet – waarop haar inwoners in schabouwend Nederlands worden aangesproken. Meteen zal ik het aanbod dat we hebben om te ondersteunen, bekendmaken.

Voor wat mijn Brusselbeleid betreft, ligt de uitwerking van de taalpromotieopdracht inderdaad bij het Huis van het Nederlands in Brussel. Op dit ogenblik werkt het Huis van het Nederlands hierbij voornamelijk op twee sporen: één spoor gericht naar het individu, een ander spoor naar organisaties en diensten. Het Huis vertrekt hierbij vanuit de intrinsieke motivatie van de andere partner. Vanuit haar ervaring na acht jaar taalpromotie is het immers duidelijk geworden dat de promotie van het gebruik van het Nederlands pas een effect heeft als die gebruiker – of het nu een individu is of een instelling of organisatie – zelf die meerwaarde van het gebruik van het Nederlands ontdekt en onderkent.

Voor het stimuleren van de anderstalige Brusselaar wordt voornamelijk vertrokken vanuit het verbeteren van de eigen arbeidsmarktpositie. Voor het stimuleren van diensten en organisaties wordt ingezet op klantvriendelijkheid en op de economische winsten die hierdoor gemaakt kunnen worden. Met deze dubbele insteek – het opwaarderen van de eigen positie voor het individu en de economische winsten voor beroepssectoren – bouwt het Huis van het Nederlands Brussel haar taalpromotieopdracht uit.

Wat de gemeentebesturen betreft, is het mijn overtuiging dat een hedendaagse en performante administratie klantvriendelijkheid hoog in het vaandel moet dragen. Een gemeente moet zich ook richten op het structureel evalueren van haar klantvriendelijkheid. Het hanteren van een correct taalgebruik is hierbij cruciaal. Het is bizar dat dat op dit moment nog niet altijd gebeurt.

Voor het hanteren van een correct Nederlands taalgebruik kan het Huis van het Nederlands ondersteuning bieden. Dat gebeurt trouwens nu al bij een aantal gemeenten. Maar het is aan het gemeentebestuur zelf om een weloverwogen keuze te maken voor het voeren van een intern taalbeleid en van een taalbeleid in haar communicatie met het publiek. Het is belangrijk om erover te waken dat het Huis niet gebruikt wordt als ‘schaamlapje’, en als externe partner door gemeentebesturen beschouwd wordt als diegene die het Nederlands voor zijn rekening neemt. Er zijn veel voorbeelden dat het op deze manier wel kan. Ondertussen heeft het Huis van het Nederlands alle gemeentebesturen aangeschreven over zijn werking voor anderstalige ouders in het Nederlandstalig onderwijs. Zowel de schepenen voor Nederlandstalige Aangelegenheden of Onderwijs als hun diensten werden persoonlijk aangeschreven.

Sinds vorig jaar werkt het huis bijvoorbeeld samen met de gemeente Sint-Pieters-Woluwe, op initiatief van mevrouw Carla Dejonghe. Ze voeren een jaarlijkse en structurele promotie-campagne rond het Nederlands, onder de noemer ‘Wil je met mij...’. Dat zet je best niet in

een sms. Stel dat Carla dat zelf zou rondsturen naar iedereen, dat zou verkeerd begrepen worden.

Met de gemeente Sint-Gillis, die u terecht aanhaalt als een slecht voorbeeld, is naar aanleiding van dat voorbeeld onlangs een samenwerkingsakkoord ondertekend, op initiatief van de lokale schepen Willem Stevens. Dat samenwerkingsakkoord houdt in dat het huis start met het uitwerken van een taalbeleid binnen de gemeentelijke administratie. Deze vorm van samenwerking wil ik expliciet ondersteunen. Het huis zal een analyse maken van de huidige situatie op het vlak van talenkennis binnen de administratie en vervolgens met het bestuur een taalbeleidsplan en jaarlijkse actieplannen opstellen.

In de brief die ik zal sturen, zal ik deze initiatieven als ‘good practices’ opnemen. Ik zeg het in het Nederlands, om de heer Segers en de voorzitter te behagen: ‘goede voorbeelden’. Maar ik wou vandaag mevrouw Brusseel ook even behagen, dus heb ik het in het Engels gezegd. De schepenen voor Nederlandstalige Aangelegenheden spelen dus een heel belangrijke rol.

In de ziekenhuizen is de Vlaamse Regering niet rechtstreeks bevoegd om de taalwetgeving te doen naleven. Natuurlijk zijn we betrokken partij, al was het maar via de bicommunautaire sector, waar we toch aanzetten kunnen geven. Voor de problemen van de ziekenhuizen hebben we in het verleden al initiatieven genomen.

Minister Vandeuren – we hebben dat besproken – zal eerstdaags een initiatief nemen om taalklachten over de dienstverlening in de Brusselse ziekenhuizen te verzamelen. We hebben hem de expertise aangeboden van het Steunpunt Taalwetwijzer. Het Agentschap Zorg en Gezondheid zal dan kijken wat de ernst en de omvang is in de ziekenhuizen. Via het Huis voor Gezondheid, zoals via het Huis van het Nederlands, ondersteunen we ziekenhuizen om Nederlandskundige zorgverleners naar Brussel te halen, daar te houden en de kennis te versterken.

Ik wijs nog op de verantwoordelijkheid van de Nederlandstalige leden van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering. Die is cruciaal. Het is een van de redenen dat ze in deze regering zitten.

De heer Paul Delva: Ik dank u voor uw gedetailleerde antwoord, minister. Ik ben verheugd dat u een brief zult schrijven aan de verantwoordelijke burgemeesters, OCMW-voorzitters enzovoort. Ik vind het goed dat in die brief de ‘good practices’ worden aangekaart. Ik ken het initiatief in Sint-Pieters-Woluwe. Dat functioneert goed. Het zou leuk zijn als dat uitgebreider ingang zou kunnen vinden.

Om u te bedanken, minister, citeer ik de laatste zin uit de brief van Brussels minister-president Picqué: “Verzoek ik je om in de uitdrukking van mijn zeer bijzondere hoogachting te geloven.”

Minister Pascal Smet: Dat is wel een zin met een groot CD&V-gehalte. *(Gelach)*

Mevrouw Ann Brusseel: Minister, ik heb u helaas niet horen verwijzen naar het belang van degelijk vertaalwerk. Ik ben heel blij dat er wordt gewerkt aan de kennis van het Nederlands en de promotie van het Nederlands. Maar het is één ding om aan het loket iemand te woord te kunnen staan in goed Nederlands of in het Nederlands tout court. Op een vriendelijke manier vind ik dat al veel. Het hoeft niet perfect te zijn. Soms is men daarmee iets te obsessief bezig in ons landje.

Misschien moeten de Brusselse gemeenten eens samen zitten voor het vertaalwerk. Ik neem aan dat er niet zo veel documenten moeten worden vertaald. Vertalingen zijn duur. Je neemt niet zomaar per gemeente een professionele vertaler in dienst. Er kan worden gewerkt met het outsourcen van vertaalwerk of er kan een vertaler worden aangesteld die voor meerdere gemeenten werkt.

Ik maak een belangrijk onderscheid tussen vertalen en de rest van de taalproblematiek. Het professionaliseren van de dienstverlening vereist dat je rekening houdt met technische

aandachtspunten, zoals een goed vertaalde tekst afleveren. Dat is nog iets anders dan de dienstverlening aan het loket of een antwoord op een mail of een brief. Vertalingen zijn specifieke zaken en moeten dan ook als such worden behandeld.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■